

**ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ –
KSZTAŁTOWANIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH -
WIEDZA, UMIEJĘTNOŚCI, POSTAWY**

Imię i nazwisko nauczyciela ..... Klasa .....

Data obserwacji ..... Przedmiot .....

Cele obserwacji :

Kształtowanie kompetencji kluczowych – wiedzy, umiejętności i postaw uczniów

Temat lekcji .....

Cele lekcji .....

.....

.....

1a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do skutecznego porozumiewania się w języku ojczystym :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zwracając uwagę na zasady (ortograficzne, interpunkcyjne, składniowe, fleksyjne) budowania poprawnej wypowiedzi
- poszerzając specjalistyczne (matematyczne, przyrodnicze, techniczne) słownictwo uczniów
- budując świadomość zmienności języka i sposobów porozumiewania się w różnych kontekstach
- wskazując znaczenie zróżnicowanych stylów wypowiedzi
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

1b. Nauczyciel kształtuje umiejętność porozumiewania się w języku ojczystym, tworząc sytuacje, w których uczniowie :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- skutecznie komunikują się ze sobą
- skutecznie komunikują się z nauczycielem
- słuchają ze zrozumieniem
- czytają ze zrozumieniem
- wyrażają własne myśli, uczucia, opinie (w mowie lub piśmie)
- interpretują pojęcia i fakty (w mowie lub piśmie)
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

1c. Nauczyciel kształtuje postawy niezbędne do skutecznego porozumiewania się w języku ojczystym:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zwracając uwagę na poprawność językową
- rozbudzając wrażliwość na walory estetyczne języka ojczystego
- zachęcając uczniów do odważnego wyrażania własnych sądów i opinii
- uświadamiając siłę oddziaływania (pozytywnego/negatywnego) języka na innych ludzi
- podkreślając potrzebę rozumienia i używania języka w sposób pozytywny i odpowiedzialny społecznie
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

2a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do skutecznego porozumiewania się w języku obcym :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ucząc gramatyki funkcjonalnej (żywej, naturalnej, stosowanej)
- poszerzając zasób słownictwa uczniów przydatnego w codziennym porozumiewaniu się
- uświadamiając wpływ konwencji społecznych oraz aspektu kulturowego na sposób porozumiewania się
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

2b. Nauczyciel kształtuje umiejętność porozumiewania się w języku obcym, tworząc sytuacje, w których uczniowie:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- skutecznie komunikują się ze sobą (w tym: inicjują, podtrzymują i kończą rozmowę w języku obcym)
- skutecznie komunikują się z nauczycielem
- słuchają ze zrozumieniem
- czytają ze zrozumieniem
- wyrażają własne myśli, uczucia, opinie (w mowie lub piśmie)
- interpretują pojęcia i fakty (w mowie lub piśmie)
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

2c. Nauczyciel kształtuje postawy niezbędne do skutecznego porozumiewania się w języku obcym :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- budując świadomość różnorodności kulturowej
- rozbudzając zainteresowanie i ciekawość języków i komunikacji międzykulturowej
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

3a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do matematycznego i naukowo-technicznego postrzegania świata :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ucząc głównych operacji matematycznych
- wprowadzając wiadomości dotyczące miar i struktur matematycznych
- wdrażając do rozumienia pojęć i terminów matematycznych
- uświadamiając główne zasady rządzące naturą
- wprowadzając podstawowe pojęcia naukowe
- uświadamiając zasady i metody, technikę oraz produkty i procesy techniczne
- wdrażając do rozumienia wpływu nauki i technologii na świat przyrody
- umożliwiając rozumienie korzyści, ograniczeń i zagrożeń wynikających z teorii i zastosowań naukowych oraz techniki
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

3b. Nauczyciel kształtuje kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, tworząc sytuacje, w których uczniowie:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- liczą
- szacują
- stosują miary
- posługują się terminami i pojęciami matematycznymi
- badają, poszukują, dociekają
- argumentują i formułują wnioski na podstawie dowodów
- posługują się narzędziami i urządzeniami technicznymi dla osiągnięcia celu
- posługują się danymi naukowymi przy podejmowaniu decyzji
- wykorzystują matematyczne sposoby myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne)
- stosują matematyczne sposoby prezentacji (wzory, modele, konstrukty, wykresy, tabele)
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

3c. Nauczyciel kształtuje postawy niezbędne do matematycznego i naukowo-technicznego postrzegania świata:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- rozbudzając ciekawość i krytyczne rozumienie świata
- uczulając na potrzebę zachowania bezpieczeństwa w kontakcie z przejawami postępu naukowo-technicznego
- wdrażając do szacunku dla prawdy
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

4a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do korzystania z komputera:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zapoznając z zasadami działania głównych aplikacji komputerowych – edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, bazy danych
- ucząc zasad i sposobów pozyskiwania, gromadzenia, przechowywanie informacji i posługiwanie się nimi
- wskazując korzyści i zagrożenia płynące z sieci

- realizując zagadnienia dotyczące prawdziwości i rzetelności dostępnych informacji
- uświadamiając zasady prawne i etyczne mające zastosowanie przy interaktywnym korzystaniu z technologii komputerowych
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

4b. Nauczyciel kształtuje kompetencje informatyczne, tworząc sytuacje, w których uczniowie świadomie wykorzystują komputer do:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- poszukiwania i gromadzenia informacji
- przetwarzania informacji oraz ich wykorzystywania w krytyczny i systematyczny sposób
- tworzenia, prezentowania i rozumienia złożonych informacji
- wyszukiwania usług oferowanych w Internecie i korzystania z nich
- odpowiedzialnego komunikowania się z innymi poprzez udział w społecznościach i sieciach
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

4c. Nauczyciel kształtuje postawy niezbędne do odpowiedzialnego korzystania z komputera:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- uświadamiając potrzebę krytycznego i refleksyjnego podejścia do dostępnych informacji
- uczulając na różnorakie zagrożenia płynące z sieci
- rozbudzając zainteresowanie udziałem w społecznościach i sieciach w celach kulturalnych, społecznych lub zawodowych
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

5a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do uczenia się przez całe życie :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zapoznając z różnorodnymi strategiami i sposobami uczenia się
- uświadamiając związek pomiędzy typem inteligencji, preferencjami sensorycznymi, typem osobowości a sposobem efektywnego uczenia się
- udzielając uczniom pomocy w określeniu słabych i mocnych stron w zakresie posiadanej wiedzy, umiejętności

- wskazując możliwości doskonalenia w edukacji formalnej i nieformalnej
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

5b. Nauczyciel kształtuje umiejętność uczenia się, tworząc sytuacje, w których uczniowie:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- samodzielnie docierają do informacji, przetwarzają i przyswajają je
- organizują własny proces uczenia się
- zarządzają czasem
- czerpią z doświadczenia i wiedzy innych
- dzielą się nabytą wiedzą i umiejętnościami
- oceniają swoją pracę
- w razie potrzeby szukają rady i wsparcia
- identyfikują swoje mocne i słabe strony
- wykorzystują dotychczasowe doświadczenia w uczeniu się
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

5c. Nauczyciel kształtuje postawy niezbędne do uczenia się przez całe życie:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- rozbudzając w uczniach motywację do uczenia się poprzez uświadamianie wartości edukacji
- kierując do uczniów komunikaty wzmacniające ich wiarę we własne możliwości
- stwarzając uczniom możliwości do osiągnięcia sukcesów
- zachęcając do samodzielnego rozwiązywania problemów (pokonywania przeszkód i trudności)
- wdrażając do wykorzystywania doświadczeń z życia w procesie uczenia się
- rozbudzając ciekawość w poszukiwaniu możliwości uczenia się i wykorzystywania tego procesu w różnorodnych sytuacjach życiowych
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

6a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- uświadamiając, w jaki sposób można zapewnić sobie optymalny poziom zdrowia fizycznego i psychicznego poprzez odpowiedni styl życia
- wskazując zasady postępowania i reguły zachowania ogólnie przyjęte w różnych społeczeństwach i środowiskach (w szkole, w pracy, w rodzinie)
- ucząc podstawowych pojęć dotyczących osób, grup, organizacji zawodowych, równości płci i niedyskryminacji, społeczeństwa i kultury
- wdrażając do rozumienia wielokulturowych i społeczno-ekonomicznych wymiarów społeczeństw europejskich
- wskazując związki pomiędzy narodową tożsamością kulturową i tożsamością europejską
- wyjaśniając pojęcia demokracji, sprawiedliwości, równości, obywatelstwa i praw obywatelskich
- dbając o znajomość wśród uczniów współczesnych wydarzeń, jak i głównych wydarzeń i tendencji w narodowej, europejskiej i światowej historii
- zwiększając świadomość celów, wartości i polityk, jakimi kierują się ruchy społeczne i polityczne
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

6b. Nauczyciel kształtuje kompetencje społeczne i obywatelskie, tworząc sytuacje, w których uczniowie :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- uczą się tolerancji i poszanowania dla odmienności
- wykazują gotowość do poszanowania wartości i prywatności innych osób
- wyrażają i rozumieją różne punkty widzenia
- negocjują i rozwiązują konflikty w sposób pokojowy
- nabywają umiejętności radzenia sobie ze stresem i frustracją
- wykazują się empatią
- wypracowują i osiągają kompromis
- wykazują się poczuciem obowiązku
- uczestniczą w życiu publicznym

- budują poczucie tożsamości lokalnej, regionalnej, państwowej, europejskiej
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

6c. Nauczyciel kształtuje postawy społeczne i obywatelskie :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- rozbudzając zainteresowanie rozwojem społeczno-gospodarczym
- zachęcając do komunikacji międzykulturowej
- wdrażając do szacunku dla różnorodności i innych ludzi
- przygotowując na pokonywanie uprzedzeń i osiąganie kompromisu
- podkreślając konieczność pełnego poszanowania praw każdego człowieka (w tym równości, jako podstawy demokracji), jego wartości i prywatności
- ucząc uznania i zrozumienie różnic w systemach wartości różnych religii i grup etnicznych
- budując poczucie przynależności do własnego otoczenia, kraju, Unii Europejskiej i Europy jako całości oraz do świata
- podkreślając potrzebę zrozumienia i poszanowania wspólnych wartości, niezbędnych do zapewnienia spójności wspólnoty
- zachęcając do działalności obywatelskiej i społecznej
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

7a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do inicjatywności i przedsiębiorczości :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- udzielając pomocy w identyfikowaniu dostępnych możliwości działalności osobistej, społecznej, gospodarczej
- zapoznając uczniów z zasadami działania organizacji, stowarzyszeń, podmiotów gospodarczych
- uświadamiając szanse i wyzwania stojące przed pracodawcami i organizacjami
- poruszając zagadnienia etyczne związane z przedsiębiorstwami oraz tym, w jaki sposób mogą one wywoływać pozytywne zmiany, np. poprzez sprawiedliwy handel lub przedsięwzięcia społeczne
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

7b. Nauczyciel kształtuje inicjatywność i przedsiębiorczość, tworząc sytuacje, w których uczniowie:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zgłaszają i podejmują własne pomysły, inicjatywy
- planują i organizują zadania własne, zespołowe
- uczą się kierować pracą grupy
- aktywnie włączają się w realizację zadań
- podejmują przedsięwzięcia o charakterze społecznym
- analizują i oceniają efektywność realizowanych zadań
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

7c. Nauczyciel kształtuje postawy sprzyjające inicjatywności i przedsiębiorczości:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zachęcając uczniów do zgłaszania i realizowania własnych pomysłów, inicjatyw
- wspierając uczniów w realizacji ich pomysłów
- rozbudzając motywację i determinację w kierunku realizowania celów
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

8a. Nauczyciel wyposaża uczniów w wiedzę niezbędną do budowania świadomości i ekspresji kulturalnej:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- zapoznając uczniów z najważniejszymi dziełami kultury (regionalnej, narodowej, europejskiej, światowej), w tym współczesnej kultury popularnej
- wdrażając do rozumienia kulturowej i językowej różnorodności w kraju, w Europie i w innych regionach świata oraz konieczności jej zachowania
- uświadamiając znaczenie czynników estetycznych w życiu codziennym
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

8b. Nauczyciel kształtuje świadomość i ekspresję kulturalną, tworząc sytuacje, w których uczniowie:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- poznają najważniejsze dzieła kultury, w tym współczesnej kultury popularnej
- budują świadomość lokalnego, narodowego i europejskiego dziedzictwa kulturalnego oraz jego miejsca w świecie
- kształtują wrażliwość i uczą się odczuwać przyjemność z odbioru dzieł sztuki (w tym muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych)
- wyrażają siebie poprzez różnorodne środki z wykorzystaniem wrodzonych zdolności
- uczestniczą w życiu kulturalnym
- nie zaobserwowano żadnej z powyższych sytuacji

8c. Nauczyciel kształtuje postawy niezbędne w budowaniu świadomości i ekspresji kulturalnej :

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ucząc szacunku i otwartej postawy wobec różnorodności ekspresji kulturalnej
- zachęcając do kreatywności oraz chęci pielęgnowania zdolności estetycznych poprzez wyrażanie siebie środkami artystycznymi
- wdrażając do udziału w życiu kulturalnym
- nie zaobserwowano żadnego z powyższych działań

Spostrzeżenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wnioski i zalecenia:

.....

.....

.....

.....

.....
Podpis nauczyciela

.....
Podpis dyrektora